

Круглы стол

У ПОШУКУ НОВЫХ ФОРМАЎ І ЗМЕСТУ

На «Славянскім базары» абмеркавалі патэнцыял развіцця фестывалю і стан беларускай культуры на сучасным этапе

Пасяджэнні круглага стала на тэму «Культура і мастацтва як крыніца развіцця духоўна-маральных каштоўнасцяў. Роля СМІ ў фарміраванні агульнай культурнай прасторы славянскіх народаў» адбываюцца на мастацкім форуме з 2015 года. Арганізатарамі гэтай сустрэчы традыцыйна выступаюць Міністэрства інфармацыі, Міністэрства культуры і Выдавецкі дом «Звязда». Тэма дыскусіі застаецца нязменнай, але аргументы і высновы, да якіх прыходзяць удзельнікі — прадстаўнікі вядучых СМІ, кіраўнікі фестывальнага руху, дзеячы культуры і мастацтва з розных краін, — штотраза набываюць новае гучанне, актуальнае ў бягучы момант.

Генеральны дырэктар Нацыянальнага музея Султаната Аман Джамаль МУСАБІ прыехаў у Віцебск упершыню, каб пазнаёміцца з багатай культурнай праграмай фестывалю і разгледзець магчымасць удзелу сваёй краіны ў мерапрыемствах «Славянскага базару» налета. Штуршком да развіцця культурных стасункаў паміж нашымі краінамі стаў візіт Аляксандра Лукашэнкі ў Султанат Аман у 2007 годзе, пазней прайшоў першы сумесны праект.

«У верасні сёлета плануем адкрыць у Мінску выстаўку, прымеркаваную да 80-годдзя Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі. Акрамя таго, у 2020-м хацелі б прыняць у Маскаце Дні культуры Беларусі», — раскажаў Джамаль Мусаві.

«Фестываль — адзіны арганізм. Таму і артыстам, і прэсе, і ўсім суправаджаючым службам трэба працаваць у камандзе, не ўключаючы «зорку», але адкрываючы для публікі новыя цікавыя імёны».

Мадэратар дыскусіі — дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Павел СУХАРУКАЎ зазначыў, што культура і мастацтва адыгрываюць

выключную ролю ў фарміраванні мірнай гуманітарнай прасторы ва ўсім свеце: «Славянскі базар» ужо даўно ператварыўся з забаўляльнага мерапрыемства ў глабальны мультыкультурны форум. І цяпер яго мэты і задачы, якія стаяць у тым ліку перад намі, прадстаўнік медыя, дзеячамі мастацтва, — не толькі паказаць Беларусь з найлепшага боку, але і абмеркаваць праблемы, якія фарміруе час».

«Я ўсёй душою хварэю за «Славянскі базар» і хачу, каб ён развіваўся, пашыраў фармат, — падзяліўся старшыня Беларускага саюза мастакоў Рыгор

СІТНІЦА. — Напрыклад, асабіста мне заўжды не хапае джазу, хацелася б яго на фестывалі больш. Альбо яшчэ пытанне: чаму няма класічных формаў? Помніце, быў год, калі Украіна прадстаўляла класічны праект, і гэта было цудоўна прынята гледачамі. Чаму б не паўтарыць? Лічу, што форум не толькі захаввае сябе, але і прыцягне новае пакаленне гледачоў толькі тады,

калі пачне прымаць новыя формы, адэкватныя часу».

Падтрымалі гэта меркаванне і першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена СТЭЛЬМАХ і старшыня Віцебскага абласнога аддзялення саюза Тамара КРАСНОВА-ГУСАЧЭНКА, якія зазначылі: адзін з неабходных складнікаў поспеху — адкрыццё новых культурных пляцовак, у прыватнасці, большае скарыстанне творчых сіл пісьменнікаў і паэтаў з Беларусі і іншых краін.

Прадстаўнікі вядучых СМІ, якія штогод шчыльна працуюць на

«Славянскім базары», падзяліліся сваім бачаннем ролі медыя ў фарміраванні агульнай культурнай прасторы і ўмацаванні духоўна-маральных каштоўнасцяў. Так, дырэктар прадстаўніцтва МТРК «МІР» у Беларусі Уладзімір ПЯРЦОЎ нагадаў: «Культура і мастацтва — не толькі крыніца, але і праваднік духоўна-маральных каштоўнасцяў. У спрэчцы аб тым, што важнейшае на фестывалі — камерцыйны або творчы складнік — давайце не забывацца пра гэта».

Такую ж думку — выхаванне добрага густу ў грамадстве, падтрымка высокага мастацтва — працягнуў кіраўнік БДА «Песняры» Раман КОЗЫРАЎ. А генеральны дырэктар расійскага інфармацыйнага агенцтва Intermedia Яўген САФРОНАЎ дадаў: «Фестываль штогод нясе шырокай аўдыторыі велізарную колькасць культурных з'яў, таму яго трэба ўсяляк падтрымліваць і захоўваць».

«На мой погляд, роля журналістаў у тым, каб не толькі максімальна шырока асвятляць падзеі і выдаваць кантэнт, але і адукоўваць чытача, і самі ствараць новыя інфармацыйныя нагоды, — падзялілася генеральны дырэктар Беларускага тэлеграфнага агенцтва Ірына АКУЛОВІЧ. У якасці прыкладу яна прыгадала, як журналісты БелТА ініцыявалі правядзенне конкурсу перакладаў «Дистихов» Максіма Багдановіча.

«Кажуць, што можна нарадзіцца Моцартам, але ніколі ім не стаць, — заўважыла тэлеведучая Святлана БАРОЎСКАЯ. — Калі б артысты спявалі і іх не здымала тэлебачанне, пра іх не пісалі б газеты, яны так

і спявалі б дома маме, а не на сцэне «Славянскага базару». Эмацыянальна, але даходліва тэлеведучая выказала галоўную думку: фестываль — адзіны арганізм. Таму і артыстам, і прэсе, і ўсім суправаджаючым службам трэба працаваць у камандзе, не ўключаючы «зорку», але адкрываючы для публікі новыя цікавыя імёны.

Мастацкі кіраўнік Нацыянальнага цэнтра музычнага мастацтва імя У. Мулявіна Святлана СТАЦЭНКА зрабіла абсалютна канкрэтную прапанову: аддаць больш увагі дзіцячаму конкурсу. На яе думку, трэба праводзіць хоць адзін яго дзень на галоўнай пляцоўцы фесту і ў суправаджэнні аркестру, вярнуць прамы эфір і прыз глядацкіх сімпатый, — усё гэта павысіць узровень маленькіх артыстаў і прыцягне вялізную аўдыторыю — іх аднакласнікаў, сваякоў, педагогаў, іншых таленавітых дзяцей і іх бацькоў ды г. д.

Уладальнік Гран-пры «Славянскага базару — 2004», спявак і кампазітар Пётр ЯЛФІМАЎ рэзюмаваў: «Было б цудоўна, каб усё сказанае было пачута, і праграма фестывалю стала разнастайнай і цікавейшай. Каб не было так: блок папулярнай музыкі, народны, дзіцячы — бах, фінал, салют! Хацелася б бачыць на вялікай сцэне не толькі папулярную музыку, але і класічную, і рок, і джаз, і тэатральнае мастацтва, і харэаграфію, каб яе магі больш цудоўных калектываў маглі прадставіць сваё мастацтва на гэтым форуме, на сёння найбуйнейшым у свеце».

Вікторыя ЦЕЛЯШУК. Фота Ганны ЗАНКАВІЧ і БелТА.

Таісія ПАВАЛІЙ:

«55 — САМЫ СМАК!»

Пераможца конкурсу маладых выканаўцаў на «Славянскім базары ў Віцебску», народная артыстка Украіны і Інгузэціі, уладальніца ордэнаў Святой Ганны і Святога Мікалая Цудатворца, спявачка, у гонар якой сёлета запалілася новая імянная зорка ў Віцебску, — Таісія ПАВАЛІЙ расказала пра ўзрост, калекцыю капялюшыкаў і дуэт з Прэзідэнтам.

— У 1993-м пасля конкурсу я моцна прастудзілася, у мяне не паварочвалася шыя, было вельмі дрэнна, памятаю, што мне калолі анальгін, каб хоць неяк рухалася. І тут Ігар, мой будучы муж, які ўваходзіў у склад украінскай дэлегацыі, грукае ў дзверы: «Тая, уставай, цябе тэрмінова чакаюць у прэс-цэнтры!» У прэзідуме сядзела Надзея Бабкіна, якая і абвясціла: «Гран-пры — Таісія Павалій!» Захавалася нават відэа, дзе я, забыўшыся на боль, скачу ад радасці. Гэты шчаслівы дзень, першы Гран-пры ў гісторыі конкурсу, мы з украінскай дэле-

гацыяй адзначалі спачатку ў гасцініцы «Дзвіна», а потым — у зваротным цягніку «Віцебск—Кіеў». Але я ўсё яшчэ не верыла, што гэта адбываецца са мной, у маім жыцці. І толькі калі на пероне ў Кіеве нас сустрэкалі, здаецца, усе тэлекамеры, уся прэса Украіны, прыйшло разуменне: я — пераможца! Літаральна ў адзін дзень я стала зоркай. Напэўна, гэта тое, аб чым мараць усе артысты: каб вокладкі ўсіх часопісаў выходзілі з тваім фота, а на радыёстанцыях гучала твая песня... Гэта быў узлёт, за які дагэтуль удзячная «Славянскаму базару».

Праз 26 гадоў пасля перамогі Таісія Павалій не толькі помніць кожную нотку сваёй конкурснай песні, але і захоўвае адмысловы капялюшык, у якім скарыла журы і публіку ў Віцебску. У яе наогул сабралася цэлая калекцыя галаўных убораў — самых дарагіх сэрцу каля 20, астатнія артыстка без шкадавання раздорвае. Але гэтак жа часта і набывае новыя капелюшы: «Дзе

мяне можна заўжды знайсці, гэта ў аддзеле галаўных убораў».

А яшчэ спявачка беражліва захоўвае дома мноства ручнікоў, найстарэйшы з якіх датуецца 1913-м — і вышыты яе бабуляю. «У прыгожай вышыўцы на гэтым ручніку — дрэвы, карані, птушкі, арнамент — дакладна схаваны нейкі код, і я спрабую разгадаць, які знак падае мой род».

Дарэчы, творчыя гены перадаліся ў спадчыну яе сыну Дзянісу Павалію: ён музыкант-мультыінструменталіст і кампазітар, які піша свой першы альбом.

Цяпер Таісія Павалій не так шмат выступае, бо рытуе вялікую сольную праграму, якой хоча адзначыць у Кіеве прыгожы юбілей — у снежні спявачцы будзе 55 гадоў. «60 — гэта ўжо некая многа, а 55 — самы смак! — смеецца артыстка. — Так што праграма будзе драйвовая, з самымі лепшымі хітамі. Я наогул вельмі люблю спяваць на сцэне, бо ў студыі ўсё здаецца некай блякла, хочацца пераабіць, а на сцэне тая энергетыка, якая зараджае як след. І не трэба ніякага шоу, хочацца, каб нішто не перашкаджала стасункам са слухачамі. Ведаеце, часта хочацца падысці да кожнага ў зале, узяць за руку і праспяваць толькі для яго, каб перадаць пачуцці».

Многія памятаюць, як Таісія Павалій падчас Купалля ў Александрый нечакана праспявала разам з Прэзідэнтам Беларусі Аляксандрам Лукашэнкам. «З якімі яшчэ вядомымі палітыкамі вы хацелі б выступіць дуэтам?» — пацікавіліся журналісты. «Амбіцыйная частка мяне ўжо задаволеная, бо дуэт з Аляксандрам Лукашэнкам атрымаўся цудоўны, — мяркую спявачка. — Ён настолькі абаяльны і чысты чалавек, што спяваць разам было адно задавальненне. Але можам паўтарыць, тым больш тая песня «Вярба» ўкраінскага паэта напісана на музыку беларускага кампазітара, а яе першым выканаўцам быў расійскі калектыв «Смацветы», так што гэта прадукт дружбы народаў. І калі што, я зноў падыду да Аляксандра Рыгоравіча, і мы спяём яе разам!»

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Зорны госць